

Rendkívüli Újság

1939 JANUÁR 23.

Inscris sub. No. 14—1938, Trib. Arad.

ANUL X. — Nr. 4.

Director: — Propr.:
MARKOVITS A. IVÁN

REDACTIA SI ADMINISTRATIA:
ARAD, STRADA ALEXANDRI 8.

Teofil Sidorovici és Eugen Titeanu a propaganda-szervezetek új célkitűzéseiről

Sidorovici főparancsnok meglátogatta Titeanu minisztert, aki nagy beszédben köszönte meg az elismerést

Bucureştiből jelentik: Teofil Sidorovici, a Straja Tării parancsnoka, dr. Ştefan Soimescu tanár, Nissa Camarasescu kisasszony, Juganaru őrnagy és Ioan Dogorozzi társaságában meglátogatta a Wilson uccában levő sajtó- és propagandaügyi államtitkárságot. A vendégek felkeresték az államtitkárság valamennyi tagozatát. A látogatás során elsőnek Teofil Sidorovici parancsnok mondott beszédet, aki többek között a következőket jelentette ki:

Elismerés Titeanu miniszternek

— Miniszter ur!
— Az országör intézmény vezetői szükségesnek látták, hogy meglátogassák Önöket és hogy meleg elismerésüket és köszönetüket fejezzék ki Önnek és az államtitkárságnak, amelyet Ön oly nagy hozzájárulással vezet, mindazokért a megmozdulásokért és tevékenységekért, amelyeket az országör mozgalom érdekében kifejtett. Megvallom Önnek, hogy az az együttműködés, amelyet Ön öfelsege óhajtott, a megalapítás legelső percétől a legharmónikusabb volt az államtitkárság és a Straja Tării között. Köszönöm Önnek azt a szeretetet, amellyel az országör intézmény ügyét felkarolta. Miniszter ur, Ön az első, aki ezt a kitüntetést már az első pillanattól kezdve megérdemelte és öröm tölti el bennünket, hogy miniszter ur ennek a birtokába juthatott.

— El vagyunk ragadtatva mindattól, amit az államtitkárságon tett látogatásunk alkalmával tapasztaltunk, mi a Straja Tării üdvözlét hoztuk el Önnek és biztosak vagyunk abban, hogy mindannyiunknak a „Hit, Munka, az Országért és a Királyért” a jelszava.

Titeanu miniszter válasza

Teofil Sidorovici parancsnok szavaira Eugen Titeanu sajtó- és propagandaügyi miniszter a következőkben válaszolt:

— Öszintén megvallom, hogy mélyen meghatótt a Straja Tării teljes vezérkarának látogatása, élen ennek a királyi kezdeményezésnek nagyrabívalott parancsnokával. Eljött, hogy köszönetét fejezze ki azokért a szolgálatokért, amelyekért tettünk, amelyekről mi nem szereztünk sokat beszélni. A hallgatás elő kelősége lényegében a propaganda tevékenységének legpontosabban körvonalazott felfogása. Kétféle propaganda módszer van és minden országban ezeknek a propaganda szolgálatoknak a vezetői egyéni stílust vittek be a propagandába.

— Vannak zajos és folyton ismétlődő propaganda módszerek, amelyek egyáltalában nem törekszenek arra, hogy elpalástolják propaganda céljukat. Van azonban más fel-

fogás is: az, amelyik a mienk is. Az a felfogás, amely csak a munkát és annak értékét igyekszik emelni nevtelenül.

— Véleményem szerint az a tan helyes, amely propaganda tevékenységet, tényeket és tetteket mutat fel. A mi országunknak, amely jogában él, nincsen már propagandára szüksége, mint jogainak kiemelésére és szent igazságának pontos körvonalazására. Ez talán a legnehezebb propaganda, mert szükség szerűen megkivánja, hogy az államtitkárság közreműködésének hatása érezhetővé váljék mindenfelé, úgy belföldön, mint külföldön is.

A király és a nemzet

— A Straja Tării vezetősége által nyújtánított köszönet bizonyos mértékben hízélgó reánk nézve, ugyanakkor azöhiban rámutat arra, hogy hol van szükség propagandára. Kötelességünknek tartottuk úgy tegnap, mint ma és holnap is, hogy segítségére legyünk ennek a királyi kezdeményezésnek. El kell ismer-nünk, hogy ez a királyi kezdeményezés, amelyet néhány évvel ezelőtt merésznek mondhattak volna, nem akar mást, mint Románia megszervezését. Ma a belső átalakulások és a külső veszedelmek idején, amikor az egész ország a király köré tömörül, amikor a nemzeti összetartás napról-napra erőbödik, az egyetlen jelszó: A Király és a Nemzet, Munka és Hit! Ez nem más, mint az országörök jelszavának a visszhangja: Hit és Munka az országért és a Királyért!

— A Straja Tării naggyarányú fiatal tartalék erejével felépíti a „Holnap Romániáját”. Ilymódon a tökéletesedés fátyla nemzedékről-nemzedékre száll. Az országör intézmény által létesített iskolákból kerülnek ki azok a polgárok, akik hivatala vannak, hogy Romániát a győzelem országává emeljék. Az ifjúság előkészítésénél a Straja Tării hathatós támogatásra talál a Társadalmi Szolgálat intézményében, valamint a propagandaügyi államtitkárságban. A propagandaügyi államtitkárság nélkül, hogy felhagyna eddigi munkájával, kötelességük érzi támogatni mindazokat a szervezeteket, amelyek az újjászülött Románia megeremelését mozdujják elő.

— Nem fejezhetem be szavaimat anélkül, hogy mint háborúelőtti cserkész és mint a Straja Tării kitüntettje, ne fejezzem ki köszönetemet mindazoknak, akik ennek az intézménynek az élen állnak. Mindenkinél ott kell teljesítenie feladatát, ahova a kötelesség és bizalom állította. Ha mindannyian teljesítjük kötelességünket, megerősítjük az országot.

— Ezzel a gondolattal zárom szavaimat: Éljen II-ik Carol király!

Huszonöt kilométerre állanak a nacionalisták Barcelonától

A köztársasági front összeomlása elkerülhetetlen
Vasárnap négy köztársasági várost bevették Franco csapatai. — Nincs több város és erődítmény a két harcvonal között

Burgosból jelentik: A nacionalista csapatok vasárnap elfoglalták Manresa városát. A város eleste nagyjelentőségű és ugyyszólván a köztársasági front összeomlását jelenti. Manresa 40 kilométernyire van Barcelonától. A siker további jelentőségét az is emelte, hogy a nacionalista csapatok bevették Villafra de Kanare városát.

BURGOS. — Barcelonából kerülő uton ideérkezett hírek szerint a városi lakosság nagy tüntetést rendezett és követelte Barcelonának harc nélkül való átadását.

Burgosból jelentik: A nacionalista csapatok vasárnap folyamán elfoglalták a Barcelonától 32 kilométerre levő Willa Nouvat, valamint továbbjutva ugyancsak elfoglalták a 25 kilométerre levő San Saburno de Varna városát. Ezek voltak az utolsó jelentőséggel bíró városok a két harcoló front között. Több város és erődítmény a két csapat között nincs többé.

Vasárnap folyamán a nacionalista repülők öt ízben is támadást intéztek Barcelona városa ellen.

Barcelonából jelentik: Az összes üzleteket, gyárakat, üzemeket lezárták, kivéve a közszükségleti üzemeket. Az összes épkezláb embereket, férfiakat, nőket a Barcelona előtt emelt erődítési földmunkálatokra rendelték ki.

Valenciából jelentik, hogy 15 nacionalista repülőgép támadást intézett Valencia ellen. A Maiorca felől érkező repülőgépek a kikötőben levő gőzösökre dobtak mintegy 100 bombát. A Carbid nevű angol gőzös súlyosan megsérült, 1 matróz meghalt, többben megsebesültek.

Ugyanaz a repülőraj a városba is ledobott több gyújtóbombát, melynek következtében 12 ház leégett, több munkás meghalt.

BARCELONA. — A köztársasági kormány hadügyminisztere a következő hivatalos jelentést adta ki vasárnap este:

A katalán fronton véres

harc folyik, mely vasárnap egész nap tartott. A nacionalista csapatoknak sikerült Igeioada és Willafranca mellett sikereket elérni. A nemzeti csapatokban spanyol marokkói bennszülöttek és főleg az olasz Littorio hadosztály harcolt, melyek a harcok során súlyos veszteségeket szenvedtek. A jelentés megemlíti, hogy a legvéresebb harcok vannak folyamatban. Köztársasági repü-

lők felderítették, hogy a nacionalista front mögött nagyszabású csapatösszevonások történnek.

Vasárnap olasz és német repülőgépek kilencszer bombázták Barcelonát.

Monteruleo mellett nacionalista csapatok szintén heves támadást intéztek a köztársaságiak ellen, mely azonban gépfegyverek és ágyuk tüzeiben összeomlott.

Üldözés közben agyonlőtték az arabok két vezérét

Szakadafian terrorcselekmények Palesztinában

JERUZSÁLEM. — Palesztina északi részében, Peitaba városban angol katonaság átkutatta a lakásokat. Ez alkalommal sikerült az arabok két vezérét letartóztatni, akik szökést kíséreltek meg, de üldözés közben agyonlőtték őket.

Négy másik helységben szintén tömegesen tartóztattak le arabokat.

A zsidó színház egyik művészt, miközben előadásra ment, utközben agyonlőtték.

Az összes országutakat a katonaság ellenőrzése alá helyezték, a járműveket feltartóztatják. Az araboknak tilos járműveket vezetni.

Schacht születésnapjának ünneplése elmaradt

Hitler kancellár visszavonta az üdvözlő levelet

BERLIN. — Vasárnap ünnepelte Schacht dr. volt németbirodalmi bankkormányzó hatvankettedik születésnapját. Amikor a hatóságok elhatározták, hogy a bankkormányzót hivatalosan is ünneplésben részesítik, sejteni nem lehetett, hogy Schacht dr. váratlanul megbukik. Szombaton reggel kilenckor érte-

sült dr. Schacht arról, hogy már nem többé bankkormányzó.

Rendkívül érdekes, hogy Schacht dr. bankkormányzót születésnapja alkalmából Hitler kancellár levélben akarta üdvözlölni. A levél el is készült, de elküldése elmaradt, mert Hitler a levelet visszavonta.

Az olasz-jugoszláv tárgyalások véget értek

Ciano gróf vasárnap visszatért. — Hivatalos jele entés a tárgyalások eredményéről

BELGRÁD. — Ciano gróf olasz külügyminiszter és Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök tárgyalásait mai napon befejezték, mely után a következő kommunikékat adták ki:

A kommuniké szerint a két államférfi részletes tárgyalás alá vette az 1937 márciusában kötött olasz-jugoszláv egyezményt és megállapították, hogy az rendkívül kedvező hatást gyakorolt a két ország viszonyának a kifejlődésére. Ezután az összes európai problémákat vették sorba és ugyancsak megállapították felfogásuk azonosságát. Kijelentették, hogy továbbra is folytatják a béke és

rend biztosítására vonatkozó tevékenységüket az összes többi érdekelt államokkal egyetértve.

Jugoszlávia a maga részéről bejelenti, hogy különös fontosságot tulajdonít annak, hogy összes szomszédaival barátságos viszonyt tartson fenn.

Sorra vették ezután az olasz-jugoszláv gazdasági egyezményt és arra a megállapításra jutottak, hogy annak keretét ki lehet terjeszteni és elmélyíteni.

Egyébként Ciano gróf vasárnap megnyitotta az olasz könyvkiállítást, majd az esti órákban visszatért Rómába.

Nevek nélkül...

Érdekes két házasságkötés lesz Aradon a közeljövőben. Egy fiatal árja-ügyvéd köt házasságot egy nem-árja úrhölgygel. Ugyanakkor egy nem-árja férfi házasságot köt egy árja úrhölgygel.

Egy aradi vagyonos család Oradára férjhez ment leánya elvált férjétől és rövidesen újra férjhez megy egy szintén diplomához.

A jégpályán melegezett fel, sőt forróvá vált egy tisztviselő és egy félárva úrléány között eddig éredekelt ismeretség, melynek utja az anyakönyvi hivatal felé gravitál. A házasságkötés farsang utolsó napjaira van tervezve.

Egy közepméretű vállalkozás meg szűnéséről beszélnek a városban. Az érdekeltek még egyelőre titkolják, de intézkedéseikből kétségtelenül bizonyosra vehető a közel négy évtizedes cég megszűnése.

Egy aradi többször fizetésképtelen volt cég tulajdonosa újabban szakított növesztett. Állítólag új hi-teleket akar igénybevenni — a saját szakállára.

Vérszegény, sápadt,

étvágytalan, legyengült és gyakori fejfájásban szenvedőknek teljes gyógyulást nyújt a dr. Földes-féle „Ferrol” vastáplikör. A leghatásosabb és legeredményesebb erősítő, híz-láló, vér- és izomgyarapító szer. — Egy üveg ára 100 lei. Földes gyógyszerár, Arad.

Legszebben fest, tisztít, vegyileg

lfj. Krebs

kelmefestő

ARAD, Bulv. Regele Ferd.
Főútle: Strada Eminescu 1
(Bogyó üzlet mellett)

Halálozás. Fülöp Endre, nyug. áll. iskolaigazgató, 75 éves korában elhunyt. Temetése ma, hétfőn délután 4 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

Cserepes és vágott virágok menyasszonyi és alkalmi csokrok, kosarak és koszorúk szép kivitelben olcsó árban

Mihelyi-nél

Str. Gen. Berthelot 2.
Telefon: 27-48

A világ minden táján

hasznát veheti annak az élelmezési szakmának, akár európai, akár tengerentúli országokban, akár exotikus vidékeken is biztos megélhetést nyújt az a mesterség, amelyre tökéletes kiképzést nyújt aránylag rövid idő alatt.

Részletes információk a Rendkívüli Ujság kiadóhivatala útján.

FEHER HÉT a Strasser cégnél. Az olcsó áraitól közismert Strasser-cég nagy bel- és külföldi vászon és damaszt áruraktárára való tekintettel, rendkívül redukált áron fehéret rendez. Egy kísérlet meggyőzi a közönséget áru olcsóságáról. Maradék vásznak már 25 leitől kezdve kaphatók. Kötött és szövött áruraktár az előrehaladott idény miatt szintén olcsón árusítja.

Orvosi hír. Dr. Dengl János (Ujarad) németországi útjáról visszaérkezett és újból rendel ujaradi szanatóriumában.

Az orvoshiány következtében

Németországban újra engedélyezik a zsidó orvosok működését bizonyos korlátozásokkal

BERLIN. — Ismeretes, hogy a harmadik birodalomban életbeléptetett zsidótörvény első intézkedései közé tartozott az a rendelkezés, mely szerint zsidó orvosok nem fejthetnek ki működést. — Utóbb ez a rendelkezés mindjában meg lett szigorítva, melynek egyik következménye az volt, hogy a német birodalom területén nagymérvű orvoshiány lépett fel. Nem segített a helyzeten — legalább is egyelőre — az sem, hogy az orvostanhallgatók egyetemi éveit 14-ről először 12-re, később 10-re szálították. le.

A betegsegélyző pénztáraknál jelentkeztek elsősorban az orvoshiány okozta bajok, de a magánpraxisok terén is súlyos anomáliák keletkeztek.

Mindjában előretört az általános helyzetűktálta kényszerűség, melynek során az a terv merült fel, hogy az orvosi működésből kizárt orvosok egy bizonyos kategóriáját visszahelyezik jogaikba, bizonyos korlátozásokkal.

Az illetékes körök most foglalkoznak behatóan e kérdéssel és valószínűleg egy bizonyos létszámú orvos vissza nyeri működési jogát.

Tengerbe zuhanl egy utasszállító angol repülőgép

LONDON. — Az Imperial Airway légitársaság hivatalosan jelentette vasárnap este, hogy a Cavallier nevű repülőgép Newyork és a Bermuda szigetek közötti úton kénytelen volt a nyílt tengerre leereszkedni. Egy kö-

zelben tartózkodó hajónak sikerült 10 utast a fedélzetre venni. Két amerikai és egy angol utas elveszett.

Vizsgálat indult a katasztrófa körülményeinek a megállapítására.

Németország a pénzügyi összeomlás útján

PÁRIS. — Dr. Schacht menesztésével kapcsolatban az „Epoque” a következőket írja: Végeredményben nincs egyébről szó, minthogy a dugott inflációt nyílt inflációval akarják felcserélni. A birodalom pénzügyi nehézségei számára más megoldás nem igen létezik. Hitler el van határozva arra, hogy mindenáron folytassa fegyverkezési programját. Ezen erőfeszítés végén azonban a pénzügyi összeomlás áll, hacsak vilámgyors és hatalmas külpolitikai siker nem önt friss vért a német gazdaság ereibe, megállítva az események folyását.

Az Excelsior a következőket írja: Dr. Schacht eltűnésével nemzetközi körökben a német birodalom harcias beállítottságának fokozásától, katonai erőfeszítéseinek megkettőzésétől tartanak és attól, hogy vezetői mindinkább utánozni fogják az olasz fascizmus kalandos vállalkozásait.

A Daily Herald szerint, mi-

után a zsidó tőketartalékokat már teljes mértékben kimerítették, most fog kerülni a katolikusok és egyéb, a jelenlegi rezsim előtt nem kedves kezekben levő tőkék igénybevétele.

Portscher

Str. Consistorului, női hölgylodrász
Ondolálás 10. Hajmosás 10, Hajvágás 10, Manicúr 10, Vizor dolálás 20 Lei, Dauerwelle 150 Lei. Babakli 1 ika.
Utaknak olcsó bérletrendszer

Sare, coacs, carbuni, ciment, var, lemne de foc si brichete pt. incalzit

Eduard Altmann

ARAD.
B-dul Regele Ferdinand 44
Telefon birou 21-21, loc. 24 43

14 napos leltári árusítást

rendezek, melyről egész Arad beszélni fog!
Szenzációs áraink:

Lei	Lei
Női Adesgo Mino selyem harisnya kis hibával 67	Férfi flor zokni kis hibával 12
Női selyem reform nadrág 39	Férfi Polo ing 55
Női svéd im. keztyű 25	Férfi la zsebkendő 14
Női la bőrkeztyű 110	Bokavédő 55
Női selyem batiszt kendő 9	Férfi sportsapka 38
Női ernyő 110	Gyermek nadrág 3-5 évig 16
Női gyapjú szwetter 150	Gyermek si ruha 160
Női crepdesine kombiné 98	Gyermek flor Patent harisnya kis hibával 10-15 évig 28
Selyem nyak sál 59	

500 féle háztartási és játék cikkek 7 lejes árban

Színházi Versenybazar Arad.

Vigyázz, ha jön a vonat!

Az Ember ad — a Műember nem

Furcsa vonat érkezett az elmúlt csütörtökön Aradra. Várattott magára, mert bár hajnali félhatra jelezték érkezését, délelőtt fél-tiz is lett már, mire bejutott. És dacára a tekintélyes késésnek — ami köztudomásulag csak kiváltságosak előjoga — ez a furcsa vonat nem hozott világgözpontú előkelőségeket és remekműve szalonkocsijai sem voltak, ahonnan országok és népek sorsát intéző nagyrak várják a tiszteletükre kivonult díszszád sorából felzengő diszindulót.

A furcsa vonat: menekülteket hozott.

Csütörtökön a Sors utazott át Aradon.

A Sors volt az igazi utas ezen a messzi ezerkilométeresről és idegen országokból elindult vonaton: ő volt a láthatatlan utas, a sokszáz révelegszemű menekült társaságában.

A Sors: akinek láthatatlan utlevélre a Végzet nyomta rá a vizumot.

A Sors utlevélét senki nem látta, de bizonyos, hogy azon se név, se életkor, se faj, se vallás, se semmilyen elképzelhető, vagy akár elképzelhetetlen megkülönböztető jelzés nem szerepelt. Jött csendesen és szerényen, de mégis magasra kigyúlt, mint egy mindnyájunk felett egyképen lángoló felkiáltójel.

Am az ilyen felkiáltójeleknek, az e fajta Sorsüzenetnek vannak felismerői, akadnak hívó hangjai is. A furcsa vonat elébe furcsa gyülekezést indult pályaudvari várakozásra, vonatmegállási-találkozásra, üdvözlésre, köszöntésre — befelértemegő megdöbbenésre. Arad szíve, Arad emberiesége, Arad jóérzése korábban ébredt a szokottnál ezen a csütörtökön és voltak emberek, akik megérezték a Sors üzenetét.

Akik látó szemmel olvasták a Sors névjegyet.

Akik a menekültekkel együtt élték át az éhség kínzó borzalmát, akik a kismimizett, földönfutó testvérévé tudtak szegődni, akik felébe törték a könnyeket, ami a menekültek szemeszöglété-

ben csillogott és maguk is sirni tudtak a Sors eme infernális újmutatása nyomán.

A számalom, az igazi könyörtelenség, az emberi szolidaritás másoda földöntúli pompájú uniformisa terült el ezeken a pályaudvari várakozásokon: ahol nem volt rangsor nagyvagyoni és sovány-pénzü között, ahol nem rikoltott elő társadalmi különbség. Itt csak egy elsőbbségért harcoltak a vonatra várakozók: ki tud többet, ki tud emberebbet, ki tud szívéllyesebbet használni a Sorsvonal rászorultjain. Itt a szenvedő embertársat látták csak, akik jöttek, akik adtak, akik készülettek ennivalót és szívet adni.

Mert itt szívet adtak. Ott csütörtökön az aradi pályaudvaron. Szívet, amit a pék beledagasztott a cipőbe, amit beleszállítottak az öltöztetőleg összecsomagolt ruhaheműkbe, amit könnyűtől fátyolos szemükben elhoztak azok, akik ott voltak. Akik elfőttek, hogy ott legyenek. Akik elfőttek az ajándékaikkal, akik maguk hozták el segítségnyújtásokat: nem azért, hogy a Sors előtt igazolják magukat, hanem, hogy önmagukat tiszteljék meg az Ember jelzővel.

S voltak, akik nem jöttek.

S voltak, akik nem adtak.

Akiktől kértek és úgy nem adtak és olyanok is, akiket mindez egyszerűen nem érdekelt. Akiknek korai volt talán a felkelés, vagy akiknek a balmelle táján csak a „hirlapi köszönetnyilvánításra kigombolható jótékonyság” van elraklázva. Vagy talán még ez sem.

Talán csak egyszerű jégkéreg. Műjégkéreg. Műembereken.

Kissé alacsonyabbrendű embereken, akik bizonyára rengeteget utaztak már luxusvonaton és kényelmes gyorsvonatok puha ülésén szerte a világban és elfelejtették, hogy az expressz és a harmadosztályú utas számára egyként szól a figyelmeztetés a Sors országútján: „Vigyázz, ha jön a vonat...”

(r. j. dr.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

